

פתרון הבחינה באזרחות – שתי ייחדות לימוד

ק'ץ תשע"ו, 2016, שאלונים: 175, 034204

מוגש ע"י צוות המורים של "Յוֹאַל גְּבָע"

הערות:

1. התשובות המוצגות כאן הן בגדר הצעה לפתרון השאלה.

2. תיתכנה תשובות נוספות, שאינן מוזכרות כאן, לחלק מהשאלות.

פרק ראשון

הנבחנים נדרשו לענות על אחד מ בין השאלות 1-2.

שאלה מס' 1

סעיף א'

ציוון: התפקיד של הממשלה שבא לידי ביטוי בהחלטה לסגור את שדה התעופה "שדה דב" הוא:
קביעת מדיניות וביצועה.

הציג: קביעת מדיניות וביצועה - קבלת החלטות והתוויות קווים פעולה בתחוםים שונים, הנמצאים באחריות משרדי הממשלה. הממשלה מחייבת על מדיניות חברתית-כלכלית, מדיניות צבאית, דיפלומטיה ועוד.

ביסוס מהקטע: "בעת האחורה התקבלה בהממשלה החלטה... חלק מתוכנית ממשלתית לבנות בעtid שכונת מגורים גדולה...".

הסביר: ממשלה ישראל קיבלה החלטה לסגור את שדה דב כדי לבנות שכונות מגורים במקום. ההחלטה זו של הממשלה מהווה מעשה של קביעת מדיניות וביצועה, שכן מדובר בהתוויות קווים פעולה בתחום הבינוי, על מנת לפתור את בעיות הדיור במדינת ישראל. הממשלה החלטה על מדיניות ותוציאה אותה לפועל.

סעיף ב'

ציין: סוג מנגנון הפיקוח והביקורת שהפעילו המתנגדים לסגירת שדה התעופה הוא: **מנגנון פיקוח וביטחון לא מוסדי.**

הציג: מנגנון פיקוח וביקורת לא מוסדי הוא מנגנון שמטרתו להגביל את השלטון. הביקורת נעשית על ידי גופים, אזוריים או קבוצות, המפקחים באופן וולונטاري, ושלא על פי חוק, על השלטון. הביקורת מעוררת דיוון ציבורי, המפעיל לחץ על השלטון.

ביסוס מהקטע: "החלטה זו עוררה את כעסם ואת התנגדותם של **אזורים רבים** ... נושא שלטי מחהה... פנו לכלי התקשורות ובקשו **לפרסם את התכנית...**".

הסביר: אזורים רבים החליטו לצאת ולמחות נגד החלטת הממשלה. מדובר במנגנון פיקוח וביקורת לא מוסדי, שכן האזורים ביקשו להגביל את השלטון באופן וולונטاري, ותפקידם אינו מוגדר בחוק. בנוסף, הם ביקשו לפרסם את התכנית על מנת לעורר דיוון ציבורי, שיפעל לחץ על השלטון לעוצר את תכנית הבניה.

שאלה מס' 2**סעיף א'**

ציין: העיקרון הדמוקרטי שבא לידי ביטוי בהנחיה של משרד התחבורה בברזיל הוא: **עקרון שלטון החוק.**

הציג: עקרון דמוקרטי לפיו כולם כפופים לחוק וחייבים לצيتها לו.

ביסוס מהקטע: "משרד התחבורה בברזיל קבע **הנחיות חדשות** לנרגי מוניות... בהנחיה נקבע שנаг מוניות **שיעבור על האיסור יועמד לדין וישלם קנס**".

הסביר: משרד התחבורה בברזיל קבע הנחיות חדשות, המגבילות את יכולת השיח של נהגי מוניות. נהג שייעבור על הנחיות יועמד לדין וישלם קנס. בכך בא לידי ביטוי עקרון שלטון החוק, לפיו כולם כפופים לחוק וחייבים לצيتها לו – מדובר בהנחיה המחייבת את כל הנהגים והם חייבים לצيتها לה. נהג שלא יציה לקבל את העונש הקבוע בחוק.

סעיף ב'

ציין: הזכות שנרגי המוניות התבפסו עליה בהתנגדותם להנחיה היא: **הזכות לחופש ביטוי.**

הציג: הזכות לחופש ביטוי היא זכותו של אדם לבטא את עצמו – את דעתו, אמונותיו, רגשותיו והעדפותיו בפורמי ובכל דרך שיבחר – בדיבור, בכתב, באמצעות אמונותיים ועוד.

ביסוס מהקטע: "... וחשוב להם לדzon בו ולהציג את עמדתם בתחום זה".

הסביר: נגיד המוניות הטענו להנחיית משרד התחבורה. לטענתם, מדובר בתחום עניין מרכזי והם רוצחים לדzon בו ולהציג את עמדתם. באומרים זאת, מבקשים הנגנים למשמש את זכותם לחופש ביתוי, שכן הם רוצחים לבטא את עמדתם בנושא הבודגלו, באופן פומבי עם נוסעי המונית, ובדרך של שיח עם הנוסעים.

פרק שני

בפרק זה הנבחנים נדרשו לענות על ארבע שאלות:

שלוש מהשאלות 3-7

واחת מהשאלות 8-12

שאלה מס' 3

בചירות העצמאות ישנים בייטויים שמבטאים את האופי היהודי של המדינה.
שני בייטויים לדוגמה:

- בשם המדינה - "יאנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בא"ג..."
- בפתחת שעריה לכל יהודי - "תהא פתוחה לעלייה יהודית וקיבוץ גלוות..."

שאלה מס' 4

לחברי הכנסת המכחניים ישן מספר הגבלות. הגבלה אחת היא איסור על שימוש בתואר "חבר הכנסת" בפעולה שאינה קשורה לכנסת (גם לאחר סיום הכהונה).
או: איסור על העבודה בשכר בלבד העבודה בכנסת.

שאלה מס' 5

התפיסה של הדמוקרטיה הרפובליקנית רואה את הפרט הún כיחיד והן כחלק מקהילה לאומית או אזרחית. על פי גישה זו, תפקיד המדינה אינו מתמצה בחופש הפרט, ומהמדינה נועדה גם כדי לאפשר את טובת הכלל ומימוש ערכי הקהילה המשותפים הנקבעים בתהיליך הדמוקרטי. לצד הדאגה לכלל, בדמוקרטיה רפובליקנית נשמרות זכויות הפרט של כל האזרחים, גם אלו שאינם שייכים לקבוצת הרוב הלאומי.

שאלה מס' 6

"חוק יסוד: נשיא המדינה" קובע כי "בראש המדינה עומד נשיא". בפועל, לנשיא יש תפקיד סמלי בלבד הבא לסמל את ריבונותה ואחדותה של המדינה. לנשיא אין סמכויות שלטוניות ואין לו חלק בвиוצר של מדיניות. עם זאת, לנשיא יש מספר תפקידיים:

MY.GEVA

לפרטים
לחצו כאן!

תיקוני סטיטיס, אתם לא לבד!

הכירו את GEVA.Y MY סרטוני הסבר שיכינו אתכם
בעילות לבגרות במתמטיקה

תפקיד המוגדר בחוק – לפי החוק הנשיא חותם על כל חוק שמחוקקת הכנסת (מלבד חוקים הנוגעים לו) – הנשיא רק חותם ואינו מעורב בתהליכי החקיקה בכנסת.
או : הסמכות להעניק חנינה.

תפקיד שאינו מוגדר בחוק – הנשיא מעניק חסותו למפעלי תרבות, ספרות, אמנות וספורט. הנשיא עורך גם קבלות פנים ומחלק פרסים למתרדים/עובדים מצטיינים.

שאלה מס' 7

עקרון הדמוקרטיה המתוגוננת – עקרון לפיו יש להגן על המשטר הדמוקרטי, עקרונותיו ואופיו המדיננה. ההגנה על המשטר הדמוקרטי, היא מפני אדם או קבוצה שפועלים בזירה הציבורית תוך ניצול הכלים הדמוקרטיים על מנת לפגוע במשטר הדמוקרטי, או באופי המדינה. במקרים בהם האיום ממשי, המדינה מתוגוננת על ידי :

- שלילת הזכות להיבחר, להתאorgan ולפעול מבחינה פוליטית,
- הגבלת חופש הביטוי וכו'.

שאלה מס' 8

גורם אחד לשיער הדתי-חילוני הוא צביונה של השבת ברשות הרבים. הדתיים רואים בשבת יום קדוש ומקשים שלא יהיה כל חילול שבת, כפי שההלכה מחייבת. החילונים, לעומתם, רואים ביום השבת يوم מנוחה, המקדש לבilio ופנאי, ומקשים לכך שמקומות בידור, תרבות ואפילו מרכזקי קניות, יהיו פתוחים בשבת. הוויכוח העיקרי הוא על צביעו השבת בפרהסיה (בחיקום הציבוריים) – תחבורה ציבורית בשבת, פתיחת בתים עסק ובידור.

הסדר הסטטוס קו – על מנת שהציבור החילוני והדתי יוכל לחיות יחד **למרות חילוקי הדעות**, נחתם בשנת 1947, ערב הקמת המדינה, הסדר פשרה בין מפלגות הפועלים והמחלקות הדתיות החרדיות הידוע בשם "הסדר הסטטוס קו". ההסדר נועד להכרעה במחלוקת בסוגיות דת ומדינה והוא עוסק בהסדרת ארבע סוגיות מרכזיות של דת ומדינה :

1. הגדרת השבת כיום המנוחה במדינת ישראל (ליהודים).
2. קיומו של מטבח כשר במוסדות ממלכתיים.
3. נישואין ונירושים של יהודים יתנהלו בהתאם להלכה.
4. מתן אוטונומיה לזרם החינוך הדתי.

רובו של ההסדר נקבע בחקיקה, ואופן שימושו ויישומו הרואים, נתונים לאורך כל השנים בוויכוח ציבוררי.

הסדר הסטטוס קו מאפשר קיום חיים משותפים למרות השיער, בכך שהוא מסנה לאפשר חיים יחד על ידי פשרה ותחשבות מצד שני. הן הצד הדתי והן הצד החילוני מסכימים לחיות יחד על פי כללים ידועים, שיאפשרו לכל צד לחיות את חייו על פי אמונתו. לדוגמה, השבת הוגדרה בהסדר

MY.GEVA

תיכוניSTEINS, אתם לא לבד!

לפתרונות
לחצו כאן!

הכירו את MY.GEVA. סרטוני הסבר שיכינו אתכם
בעילות לבגרות במתמטיקה

הסתטוס קווים חיים המנוחה, ובכך מסכימים שני הצדדים על אופי הראי של השבת, כאשר כל צד עושה ויתור מצדיו בעניין.

שאלה מס' 9

תפקיד התקשרות כמתווכת בין השלטון לאזרחים - התקשרות מאפשרת לשפטון להציג את מדיניותו ולשכנע את הציבור בנכונותה של מדיניות זו. הפליטייקאים עושים שימוש בתקשורת זו כמקור מידע חיוני (לנעשה זה בארץ והן בעולם), והן יכולים עזיר להעברת מסריהם ולהשיפה ציבורית. באמצעות מעקב אחר דיווחי התקשרות, הם למדים מה הציבור חושב, וכן לומדים על מלחכיהם של יריביהם.

מן העבר השני, התקשרות מעניקה במה לאזרחים, לקובוצות אינטראס ולגורמים באופוזיציה, לבטא ביקורת על השלטון, להציג חלופות למדיניות של השלטון ולנסות להשיג תמיכה במדיניות זו.

עקרון שלטון העם - עקרון דמוקרטי לפיו המדינה כמה על ידי העם מתוך הסכם הדדי (רעיון האמנה החברתית) ולמענו, וכך העם הוא השולט ומקור כל הסמכות במדינה. העם כולל את כל אזרחי המדינה – הרוב והמייעוט. העם הוא השולט, אולם בשל אילוצים שונים, המדינה מונהלת בפועל על ידי נציגים של העם, הנבחרים בבחירות ומכהנים לזמן קצוב המוגדר בחוק.

תפקיד התקשרות כמתווכת בין השלטון לאזרחים תורם לחיזוק שלטון העם בספר זרכיס. ראשית, באמצעות התקשרות השלטון מדווח לאזרחים על פעולותיו ונונצן למעשה דין וחשבון לעם אשר בחר בו. שנית, האזרחים נעזרים בתקשורת כדי להעביר מסר שלטון ולבטא את רצונם על מנת שהוא יבצע אותו. בכך באה לידי ביטוי העבודה שהוא השולט, ושולט למעשה בפועל באמצעות נציגיו.

שאלה מס' 10

ממשלה קואלייציונית רחבה - שיטת הממשלה הפרלמנטארית קובעת שהממשלה צריכה לזכות בתמיכה רוב חברי הכנסת על מנת להתקיים. כל עוד לא זכתה אף מפלגה ברוב מוחלט (61 חברי הכנסת לפחות), הרי שיש להקים ממשלה קואלייציונית - ממשלה המורכבת מצירוף של כמה מפלגות כדי לזכות בתמיכה רוב חברי הכנסת. קואלייציה רחבה היא קואלייציה שמספר חברי הפרלמנט החברים בה, גדול משמעותית מהמינימום הנדרש לקבלת אמון הפרלמנט (הרבה יותר ממחצית חברי הפרלמנט).

עקרון ההסכםות – עקרון דמוקרטי לפיו דרישה הסכמה רחבה בין קבוצות בחברה על כללי משחק בסיסיים או על אופי הבסיסי של החברה והמדינה. ההסכם מחזק את היציבות ומאפשרת קיום בצוותא, על אף חילוקי דעתם בתחום אחרים. ישנו מתח בין ערך הפלורליזם, המעודד ריבוי דעתות לערך ההסכםות המחזק את הערכים המשותפים.

עקרון ההסכמיות בא לידי ביטוי במשלה קואליציונית רחבה, בכך שהסיעות השונות המרכיבות את הקואליציה חייבות להסכם על כללי יסוד (הנחתמים בהסכם קואליציוניים), שיאפשרו את קיום הקואליציה. מדובר בהסכם על עקרונות יסוד הקשורים לניהול המדינה, הסכמה אשר תחזק את יציבות הקואליציה ותאפשר שיתוף פעולה למטרות חילוקי הדרגות. הסיעות השונות חייבות, כמובן, להתגמש מעט בכל הקשור למצוע שלחן ובכך עלול להיפגע הפלורליזם.

שאלת מס' 11

דרך בחירות ראש הרשות המקומית - ראש הרשות המקומית נבחר בבחירה, כלויות, שירות, מחוזיות, שוויוניות, חשאיות (בדיוק כמו בכנסת) וכן - **אישיות ורוביות**. יבחר המועמד שקיבל לפחות 40% מהקולות הכלולים. במידה וממי מהמועמדים לא זכה לפחות ב 40% מהקולות, יתקיים סיבוב נוסף בעבר 14 ימים. בבחירה החוזרות יבחר המועמד שקיבל את מספר הקולות הגדול ביותר.

עקרון שלטון העם - עקרון דמוקרטי לפיו המדינה קמה על ידי העם מתוך הסכמה הדידית (רענון האמונה החברתית) ולמענו, ולכן העם הוא השליט ומקור כל הסמכות המדינה. העם כולל את כל אזרחי המדינה – הרוב והמייעוט. העם הוא השליט, אולם בשל אילוצים שונים המדינה מנהלת בפועל על ידי נציגים של העם, הנבחרים בבחירה ומכהנים לזמן קצוב המוגדר בחוק.

עקרון שלטון העם בא לידי ביטוי בדרך זו, שכן האזרחים בוחרים שירות את המועמד אותו הם רוצחים. המועמד נבחר לזמן קצוב ואמור לבטא את רצונו של הציבור שנבחר בו.

שאלת מס' 12

נציגות הציבור - אחד מתפקידיו של מבחן המדינה. בתפקידו זה מטפל המבחן בתלונות של אזרחים, הסבורים שאחת מרשותיו של שלטון אותה מוסמך מבחן המדינה לבקר, פגעה בהם שירות. הפגיעה באזרח נובעת מנוקשות תורה, אי – צדק בולט, חריגה מסוימת או אי – תקיןות.

תרבות פוליטית דמוקרטית - התרבות הפוליטית היא מכלול של ערכים, אמונה וצורות התנהגות, המבטאים הזדהות עם עקרונות הדמוקרטיה. בין הערכים המרכזיים בתרבות הפוליטית מצויים: קבלת הכרעת הרוב, הכרה בשלטון החוק והפנמת ערכים כמו פלורליזם, סובלנות, הסכמיות. תרבות פוליטית דמוקרטית וחינוך אליה, מחזיקים את היציבות של המדינה הדמוקרטית. בכל מדינה דמוקרטית קיימת רמה שונה של תרבות פוליטית דמוקרטית.

קיומו של נציג תלונות הציבור מחזק תרבות פוליטית דמוקרטית, בכך שהוא מחזק את ההכרה בשלטון החוק. נציג תלונות הציבור מודוא שהשלטון פועל על פי החוק אליו הוא כפוף, ומציאות לו. חיזוק ההכרה בחשיבות של שלטון החוק מחזק את יציבות המדינה ואת אמון האזרחים בשלטון.

פרק שלישי

הנבחנים נדרשו לענות על שתיים מבין השאלות 13-15

שאלה מס' 13

הצג: שלב הקריאה הטרומית הוא שלב בו הצעת חוק פרטית של חבר הכנסת, שעבירה את אישור נשיאות הכנסת, עולה להכבהה במליאה.
אם ההצעה זוכה לרוב, היא עוברת לטיפול ועדת הכנסת הרלוונטית, הדנה בפרטיה הצעת החוק ומעצבת את הנוסח שיעלתה בקריאה הבאה, או ממליצה לדוחותה. (הצעות חוק ממשלתיות פטורות מקריאה טרומית).

ביסוס מהקטע: "הצעת חוק שמציע אזרח... תהיה חייבת לקבל קudos כל את אישור יוושב ראש הכנסת, ולאחר מכן לקבל את אישור חברי הכנסת... אם ההצעה תזכה ברוב קולות... היא תעבור לטיפולה של ועדת הכנסת שתדונו בה ותקבע את המשך דרכה".

הסביר: על פי הצעת החוק "חבר הכנסת ה - 121", הצעת חוק שיגיש אזרח תעבור הליך הדומה להליך שעוברת הצעת חוק פרטית בשלב הקריאה הטרומית – אישור יו"ר הכנסת, הכבהה טרומית במליאה ודיוון בוועדת הכנסת.

שאלה מס' 14

הצג: **עקרון פלורליزم** משמעותו הכרה בערכם של ריבוי ומגוון הדעות והעמדות של אנשים או קבוצות.
עקרון הפלורליزم מעודד ותומך בקיום של דעתות אלו ובאפשרות ביטוי של העמדות השונות.

ביסוס מהקטע: "120 הנבחנים לכינס משקפים ומיצגים את הדעות ואת הרעיונות הקיימים בחברה בישראל, והם פועלים למען יישום... אני חשב שראוי לשתף את המוגזרים השונים בצייבור...".

הסביר: לדעת כותב המאמר, חברי הכנסת משקפים את ריבוי הדעות ואת ריבוי העמדות שבחברה בישראל. כותב המאמר מבטא בכך השקפה פלורליסטית, הרואה בריבוי ובשונות דבר ראוי ונכון. חברי הכנסת פועלים למען יישום של הדעות והעמדות השונות שבחברה הישראלית.

MY.GEVA

תיכוניSTEMS, אתם לא לבד!

לפתרונות
לחצוו כאן!

הכירו את MY.GEVA.MY סרטוני הסבר שיכינו אתכם
ביעילות לבגרות במתמטיקה

שאלה מס' 15

הציג: עקרון הפרדת הרשות קובע כי יש לפצל את הכוח השולטוני לשולש רשויות: מחוקקת, מבצעת ושופטת. יש ליתר פיצול זה במטריה להגביל את השולטן (כלומר - למנוע את ריכוז הכוח בידי גורם שלטוני אחד, לפחות הגנה על זכויות האדם וכו').

לכל רשות סמכויות ייחודיות בתחוםה אך לא מוחלטות, ובפועל מתרחש עירוב סמכויות, וכן מתקיים בין הרשותות יחסי איזון, ריסון, פיקוח ובקרה (אייזונים ובלמים).

ביסוס מהקטע: "יוזמת החוקיקה בישראל נתונה לא רק לחברו הכנסת, אלא גם לממשלה בהיותה קובעת תקנות. חשוב שהכנסת לא עוסקת רק בחקיקה אלא תפעל יותר בתפקידה כמבקרת הרשותות האחרות. כך תגביל הכנסת את כוח הרשות המבצעת ותגן על זכויות וחירות הפרט במדינה".

הסביר: על פי עקרון הפרדת הרשותות, בין הרשותות השונות מתקיימים יחסי ריסון, פיקוח ובקרה. כותב הקטע מציין כי לדעתו, חשוב שהכנסת תפרק ותפרק על הרשותות האחרות. לדעתו, זו דרכה של הכנסת להגביל את הממשלה. הוא אף חוזר ומדגיש את חשיבות הפיקוח על הממשלה, אפילו על חשבון תפקידה של הכנסת כמחוקקת.

בקטע בא לידי ביטוי גם עירוב הסמכויות של הרשותות השונות, משומש לדבריו הכותב הכנסת אינה הרשות היחידה העוסקת בחקיקה, והממשלה גם היא עוסקת בחקיקה על ידי התקנות התקנות.

פרק רביעי

הנבחנים נדרשו לענות על שתיים מתוך השאלות 16-20.

שאלה מס' 16

ציוון: החוק שבני המשפחה התבבסו עליו בבקשתם לעלות לארץ הוא: **חוק השבות**.

הציג: חוק השבות משנת 1950, קובע שכיל יהודי זכאי לעלות לארץ. החוק מאפשר גם לבני/בנות זוגם של יהודים, ילדיהם של יהודים ובני/בנות זוגם, וכן对他们 של יהודים ובני/בנות זוגם לעלות לארץ (אם כי הם לא נשאים כיהודים). חוק זה נבע מתפיסה היסוד של מדינת ישראל כמדינת הלאום של כל היהודי בעולם ולכך מתקבלו בו חוק מבחין ולא חוק מפלגה.

במדינות רבות בעולם קיימת מדיניות הגירה המבוססת על עקרון שבות של בני הלאום.

ביסוס מהקטע: "בבקשתם לעלות לארץ הם טענו **שהסעיף שלחתם היה היהודי**... משרד הפנים קיבל את בקשתם ואפשר למשפחה לעלות לארץ".

הסבר: משרד הפנים אישר לבני המשפחה לעלות לארץ, משום שסבאה שלהם היה יהודי. מכוח חוק השבות, נכדיהם של יהודים ובני זוגם זכאים לעלות לארץ.

שאלה מס' 17

צין: הזכות שבה פגע בעל המסעדה, לטענת האישה, היא: **הזכות לכבוד**.

הצג: הזכות לכבוד קובעת שלאדם הזכות לא להיות חשוף או נתון ליחס משפיל או מזולג או מבזה או ליחס פוגעני וכו'.

הזכות מבטיחה לאדם את האפשרות לחיות ללא חשיפה, התערבות, חDIRה לחיו, לגופו ולחפציו (הזכות לפרטיות). בנוסף, היא קובעת את הזכות שלא יפרסמו אודוטיו ועל דעתו מיידע שיקרי שלילי (הזכות לשם טוב).

ביסוס מהקטע: "האישה טענה שהצעה זו פוגעת בה ומעלייה אותה".

הסבר: האישה העיורת נאלצה להמתין מחוץ למסעדה, משום שבבעל המסעדה אסור להכניס כלבים למסעדה. האישה העיורת טענה שההצעה פוגעת בה ומעלייה אותה (כלומר לטענתה היא נחשפה ליחס פוגעני ומזולג).

שאלה מס' 18

צין: הגישה החברתית-כלכליות שבאה לידי ביטוי בהחלטה של ועדת הכספיים היא: **הגישה הסוציאל דמוקרטית**.

הצג: ניתה סוציאל דמוקרטית מדגישה את השוויון החברתי - כלכלי על פני החריות הכלכלית או מקדמת, בשם הסולידיריות, שווון כלכלי ומצוות פערים. במקרה ההפוך, הפרט יכול להישען על סיווע חברתי - כלכלי מהמדינה והגישה מדגישה את האחריות של המדינה כלפי החלש.

המדינה מעורבת בתחום החברתי - כלכלי במידה רבה ומחויבת לייצור רשות ביטחון סוציאלי רחבה. היא מחויבת להבטיח קיום בסיסי בכבוד לכל אדם. דוגמאות: סבוז שירותים, הענקת שירותים חברתיים, חקיקה חברתית וכו'.

ביסוס מהקטע: "בכל חדש תעביר המדינה לחשבון החיסכון של כל ילד סכום קבוע... כספי החיסכון יאפשרו **כל עיר** לרכוש השכלה וידע, וכך יוכל להשתלב בחברה **כמו כל עיר אחר**, בלי קשר ל对照检查 הכלכלי של משפטו".

הסבר: הממשלה החליטה לפתח חשבון חיסכון לכל ילד. החלטת הממשלה מבוססת על שוויון חברתי, שהרי לכל ילד יונפק סכום זה, והכספיים יאפשרו לכל עיר לרכוש השכלה. הצעירים יכולים

MY.GEVA

לפתרונות
לחצן כאן!

תיקוניSTEINS, אתם לא לבד!

הכירו את MY.GEVA. **סרטוני הסבר שיכינו אתכם**
בעילות לבגרות במתמטיקה

להשתלב בחברה כמו כל אחד אחר, בלי הבדל הנובע ממצבה הכלכלי של משפטו. המדינה, במקרה זה, מגלה אחריות כלפי אזרחיה ומיצרת שוויון הזדמנויות חברתי-כלכלי.

שאלה מס' 19

טענה: לפי דעתך, יש לאפשר לתקורת צלם דיוונים באולם בית המשפט. לדעתך, אין להפריד את ההליך בבית המשפט מאמצעי התקורת.

הנמקה: הזכות להליך הוגן.

מעורבות אמצעי התקורת מאפשרת שמירה על הזכות להליך הוגן. אדם חף מפשע עד שלא הוכחה אשמו, והוא זכאי כל עוד לא הורשע בדיין. כל אדם זכאי למשפט הוגן ופומבי. משפט הוגן ופומבי תלוי, בין היתר, בשופטים בלתי תלויים, דבר היכול להתאפשר על ידי פומביות המשפט וסקירתו בתקורת. כך יכול הציבור לוודא שהצדק נעשה, וכן שהשופטים מבצעים את מלאכת השיפוט ללא משואה פנים.

הנמקה: הזכות לחירות, זכויות הציבור לדעת וחופש המידע.

זכותו של כל אדם או קבוצה לדרוש מידע מרשות השלטון לגבי התנהלותן - בכל נושא או תחום המשפיע עליו ונוגע לו. המידע חשוב במטרה לקבל החלטות שקולות, לגבש עמדת, או להביע ביקורת על פעולות השלטון. סקירה התקורתית של הליך משפטי יכולה לאפשר את מימוש זכויות הציבור לדעת, בכל הנוגע להליך זה. אזרח יכול לגבש עמדה על הסוגיות הנדרשות בbatis המשפט.

שאלה מס' 20

טענה: לפי דעתך, אין לאפשר מגורים נפרדים לקבוצות שונות, המעוינות להtaggor בשכונות או בישובים המיועדים להן בלבד. יש לאפשר לכל אדם להtaggor בכל מקום, על פי רצונו ועל פי השקפת עולמו.

הנמקה: הזכות לחירות.

כל אדם זכויות לחיות ולבחור, וכן לעצב את אישיותו על פי רצונו החופשי. אין לשלול את חירותו של אדם. מן הזכות לחירות נגזרות שורה של חירות (חופש הביטוי, חופש המחשבה והמצפון, חופש התנועה, חופש העיסוק, חופש הדת, החופש מدت ועוד). אפשרות למגורים בשכונות נפרדות עלולה לפחות בחירות השונות של הפרט ולהגביל את חירותו לקבל החלטות ולחיות על פי רצונו. במצב זה, אדם לא יוכל לבחור את מקום מגוריו.

הנמקה: הזכות לשוויון.

אין להפלות אדם מכל סיבה שהיא. במובנה הרחב הזכות לשוויון מאפשרת שוויון הזדמנויות במובן הכלכלי והחברתי, ומכך שמניעת מגורים בשכונות מסוימות, לחלק מהאוכלוסייה, עלולה להוביל לפגיעה בשוויון. לדעתך, המצביע יוביל לאפליה פסולה.

MY.GEVA

לפרטים
לחצו כאן!

תיכוניSTEIM, אתם לא לבד!

הכירו את MY.GEVA. סרטוני הסבר שיכינו אתכם
בעילות לבגרות במתמטיקה

